

' De pop-up tentoonstelling 'Cartoon (He)Art for Brussels' toont duidelijk aan hoe ook de internationale cartoonscène meeleefde met ons kleine land na de aanslagen in Brussel'

Jaarverslag 2016

European Cartoon Center
Kruishoutem - België

Vzw EURO-KARTOENALE

Ondernemingsnummer 0458.459.216

V.U. Rudy Gheysens

Jaarverslag 2016 goedgekeurd op de algemene vergadering van 07/05/2017

1. Tentoonstellingen

1.1 Tentoonstellingen in het ECC

De basis voor de jaarwerking van het ECC in 2016 was opnieuw de organisatie van 8 tentoonstellingen in eigen huis. Traditioneel trachten we hier een mix van verschillende cartoonstijlen aan het grote publiek aan te bieden. Naast de vooraf geplande werking tracht het ECC ook in te spelen op de actualiteit. Amper vier dagen na de aanslagen in Brussel pakte het ECC uit met een pop-up tentoonstelling met werken over de aanslag. Deze tentoonstelling haalde niet alleen het VRT-journaal en Bar du Matin op Radio 1, maar ook reportages op de RTBF, het Franse TF1 en zelfs de Japanse kranten.

24/01/2016 – 03/04/2016

YURI KOSOBUKIN (OEKRAINE)

Yuri Kosobukin werd in 1950 geboren in Rusland. Hij studeerde in Kharkiv voor burgerlijk ingenieur luchtvaart. Toen hij zijn eerste cartoons begon te tekenen had hij geen enkele artistieke opleiding gevolgd. Met zijn mannetjes met een dikke neus ontwikkelde hij een eigen unieke en niet te imiteren stijl. In 1976 werden zijn eerste cartoons gepubliceerd in meerdere tijdschriften. Hij won meer dan 450 prijzen in cartoonwedstrijden. Zo ook in 2003 in onze eigen Euro-kartoenale rond het thema 'Vrijheid'. Yuri overleed in januari 2013 in Kiev op de leeftijd van 63 jaar. Hij was één van de grootste en bekendste cartoonisten van onze tijd.

PIRANA (BELGIE)

Pirana (pseudoniem voor Leon Van De Velde) werd in 1947 in het Oost-Vlaamse Zele geboren. In 1967 werd dan zijn eerste cartoon in 'Het Volk' gepubliceerd. Hij publiceerde verder nog in o.m. De Zwijger, Panorama, P-magazine, The Star, Penthouse en in verschillende buitenlandse bladen.

Typerend voor het werk van Pirana zijn de losse, minimalistische en uiterst éénvoudige tekenstijl en de zwarte, seksistische en no-nonsense humor.

27/03/2016 – 01/05/2016

CARTOON (HE)ART FOR BRUSSELS

De dag van de aanslagen in Brussel stroomde de mailbox van het ECC vol met cartoons van buitenlandse cartoonisten die op deze manier hun medeleven met ons wilden betuigen. Dezelfde dag nog hebben we beslist een deel van onze exporuimte vrij te maken voor het organiseren van een pop-up tentoonstelling. Zo'n 200 cartoons uit meer dan 25 landen werden tentoongesteld en tonen hoe binnen- en buitenlandse cartoonisten hun verslagenheid, woede en ook onmacht vastlegden in een krachtige, getekende boodschap.

10/04/2016 -19/06/2016

'100 DESSINS SANS PAROLES'- CARLOS BRITO (PORTUGAL/FRANKRIJK)

Carlos Brito werd geboren in Lissabon in 1943 en verhuisde in 1963 om politieke redenen naar Parijs. In 1970 werd zijn eerste cartoon gepubliceerd in 'Rouge'. Na de Anjerrevolutie in Portugal (1974) werkte hij voor verschillende Portugese dag- en weekbladen en sinds 1980 is hij perscartoonist in Frankrijk. Hij tekende onder andere voor 'Le Monde' en 'Le Canard enchaîné' tot in 2012. Brito is ervan overtuigd dat "In een wereld waar we gewoon de stroom lijken te volgen en weinig kritisch staan tegenover wat er om ons heen gebeurt, de missie van een cartoonist erin bestaat de lezer uit te dagen. Dit kan enkel als de pennentrekken op het witte blad de nodige dosis humor bevatten, op het gemoed werken en bij voorkeur ook geen enkele tekst bevatten." 100 tekeningen, zonder woorden dus.

ZYGMUNT ZARADKIEWICZ (POLEN)

Zygmunt Zaradkiewicz werd geboren in 1951 in Maków (Polen). In 1976 behaalde hij het diploma Grafische Kunsten aan de Academy of Fine Arts in Warschau, waar hij nog steeds woont en werkt. Zijn eerste tekeningen werden in 1972 gepubliceerd in de tijdschriften „Polska” en „Szpilki”. Sindsdien publiceerde hij in vele Poolse en ook Duitse dagbladen en tijdschriften. Hij schildert, maakt posters, boekillustraties, theaterdecors en –kostuums. En in onze Euro-kartoenale 2015 'Bodemverontreiniging en –sanering' won hij de Prijs van het ECC.

26/06/2016 – 18/09/2016

IVAILO TSVETKOV (BULGARIJE)

Ivailo is in 1964 geboren in Sofia, waar hij nog steeds woont en werkt. Hij studeerde Keramiek aan de Art School. En zijn eerste cartoon werd al gepubliceerd in 1982, toen hij dus nog maar 18 oud was. Hij werkt als perscartoonist voor de dagbladen 'Telegraph' en 'Monitor'. Zijn cartoons en karikaturen blinken uit door hun geniale pointes en de typerende tekenstijl. Zijn tekeningen zijn vol zachte goedbedoelde humor, zelfs wanneer hij zware hedendaagse thema's aanpakt als de wereldwijde economische problemen.

TONY HOUBRECHTS (BELGIE)

Tony Houbrechts was in 2016 de huiscartoonist van het ECC. De sympathieke Limburger werd als het ware met het tekenpotlood in de wieg gelegd. Hij behaalde het hoger diploma Publiciteit, Art Director en Graphic Designer aan de St-Lucas Hogeschool voor Schone Kunsten van Luik in 1965. En hij was een carrière lang verbonden als art director en graficus-illustrator aan dagblad "Het Belang van Limburg". Hij ontwerpt affiches en folders en publiceert illustraties en cartoons in talrijke dag-, week- en maandbladen. Als cartoonist, met het pseudoniem Toni of Cartoni, won hij talrijke prijzen in binnen- en buitenland.

25/09/2016 – 18/12/2016

MUSA GUMUS (TURKIJE)

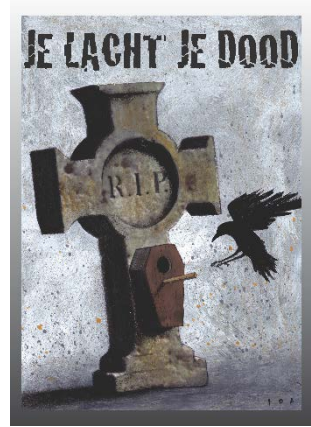
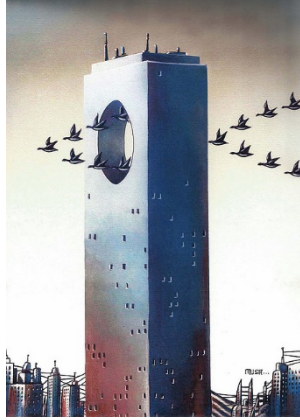
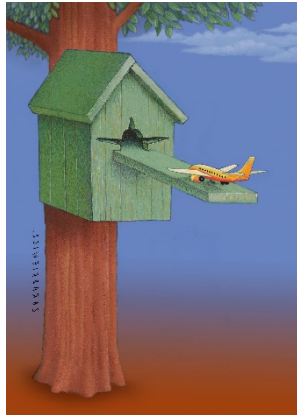
Musa Gümüş werd in 1963 geboren in Gaziantep (in Zuid-Turkije, kort bij de Syrische grens). Hij woont en werkt momenteel in Istanbul. Hij begon al cartoons te tekenen toen hij op de middelbare school zat. Sinds 2001 doceert Musa karikatuur en illustratie aan de internationale MEF School.

Hij werkt liefst met zachte pastels, acryl en kleurpotloden. Voor Gümüş "is de cartoon een universele taal, een belangrijk instrument om het universum waarin we leven te begrijpen. Deze gemeenschappelijke taal brengt landen dichterbij elkaar en helpt mensen om elkaar te begrijpen. Ik ben hoopvol."

JE LACHT JE DOOD

In 2016 werd ook een thematische tentoonstelling georganiseerd. Gezien de periode, het najaar, de herdenkingsperiode voor alle overledenen is, werd gekozen voor het thema 'Je lacht je dood'. De dood en sterven zijn in onze Westerse cultuur stilaan een taboe geworden. We vroegen ons af of we grapjes konden maken over de dood, begrafenissen, ... Enkele binnen- en buitenlandse cartoonisten maakten speciaal voor deze tentoonstelling cartoons rond het thema. Met werk van o.a. O-Sekoer, Nikola Hendrickx, Luc Vernimmen, Stefaan Provijn, Cost., Norbert Van Yperzeele en van Pol Leurs, Alessandro Gatto, Marco D'Agostino, Andrea Pecchia, Florian Crihana, Pavel Kuczinsky, Riber Hansson.

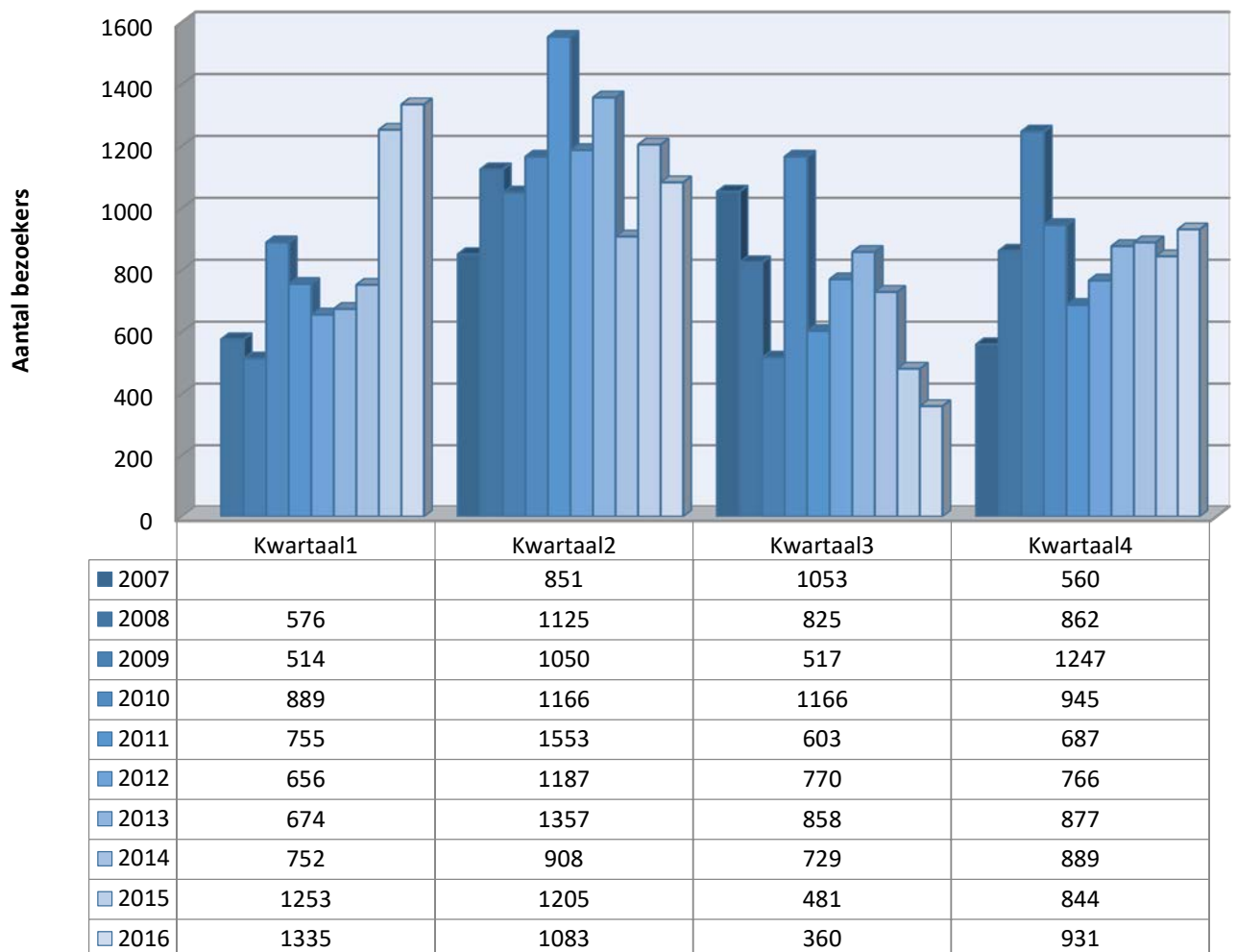

1.2. Bezoekersaantallen

In 2016 telde het ECC 3709 bezoekers. Dit cijfer is vergelijkbaar met de voorbije jaren. Hierbij valt op te merken dat het ECC enkel op zondag toegankelijk is voor individuele bezoekers. De zomerperiode scoort steeds zwakker, wat te verklaren is door het beperkte aantal groepsbezoeken in juli en augustus. Het voorbije jaar werden 33 groepsbezoeken en 3 schoolbezoeken opgetekend.

Bezoekersaantallen sinds 2007

1.3. Tentoonstellingen ‘on the road’

Cartoons from Belgium

De door het ECC samengestelde tentoonstelling ‘Cartoons from Belgium’ met werk van 10 prijswinnende Belgische cartoonisten werd volledig herzien en kreeg de titel ‘Cartoons from Belgium II’ mee. Deze tentoonstelling heeft als doel de Belgisch cartoon in het buitenland te promoten en zal vanaf 2017 op rondreis gaan in verschillende landen. Voor deze herwerkte tentoonstelling werd een nieuwe catalogus gelanceerd.

Euro-kartoenale ‘Reiskoffers’

De tentoonstelling horende bij de Euro-kartoenale met als thema Reiskoffers was van 30 mei tot en met 2 juli te zien in de bibliotheek van Moorslede.

1.4. Webexpo’s

Het ECC tracht via kleine digitale tentoonstellingen op de website in te spelen op héél actuele internationale thema’s. Zo werd in 2016 een webexpo rond de Amerikaanse verkiezingen, de Cartoon He(Art) for Belgium en een kersttentoonstelling georganiseerd.

2. Expertisecentrum

De jarenlange ervaring die het ECC-team uitgebouwd heeft met het organiseren van cartoonwedstrijden en tentoonstellingen heeft geleid tot héél wat expertise in het domein van de cartoon als kunstvorm. Binnen- en buitenlandse organisaties doen regelmatig beroep op deze expertise.

2.1. Deelname aan jury’s

Enkele teamleden van het ECC hebben in 2016 opnieuw gezeteld in verschillende jury’s in binnen- en buitenland o.m. in het festival Kym in Istanbul – Turkije en Legnica in Polen. Het is belangrijk hierbij op te merken dat het ECC aan geen enkele puur online jury wil meewerken, gezien deze niet genoeg garanties geeft op een eerlijke beoordeling en de interactie tussen juryleden van enorm belang is bij de selectie van een goede cartoon.

2.2. Samenwerkingen

Het ECC kreeg bezoek van de Nederlandse Stad Maastricht ter voorbereiding van hun cartoontentoonstelling rond de verjaardag van het Verdrag van Maastricht en ondersteunde het Gemeentebestuur van Peer bij de organisatie van een éénmalige tentoonstelling rond 'Breughel'.

De directeur van de oudste cartoonorganisatie van Europa – Osten – uit Skopje Macedonië kwam voor een uitwisselingsstage naar Kruishoutem in februari, en in mei vond een tegenbezoek plaats in Skopje. Ook met de stad Tolentino, die één van de grootste cartoonfestivals in Italië organiseert, werd uitgewisseld over eventuele toekomstige samenwerkingen.

In april 2016 werd een live skype interview met één van de ECC-medewerkers op Kuresel TV in Turkije uitgezonden. Het thema was Belgische cartoons.

2.3. Vernissages

Veel kans dat je op een cartoontentoonstelling of vernissage van een cartoonale in België het ECC-team tegenkomt. Zo woonden we de vernissages bij van de tentoonstellingen georganiseerd door de Seedfactory Brussel, het Cartoonfestival Knokke-Heist, IHA Boechout, de Olense Kartoendale, Sportcartoonale Hofstade, de gemeente Waver.

Buiten de landsgrenzen was het ECC vertegenwoordigd op de opening van het Nederlands Cartoonfestival in Middelburg, Satyrykon Legnica (Polen) en Osten Skopje (Macedonië).

3. Projecten en andere activiteiten

Hoewel de tentoonstellingen van het ECC de kern van de werking vormen, worden elk jaar ook héél wat andere activiteiten georganiseerd om de cartoon als kunstvorm onder de aandacht te brengen of om de werking te kunnen financieren.

3.1. Geschiedenis van de Belgische cartoon

Er werd in 2016 een werkgroep opgericht met cartoonisten, verhalenvertalers en medewerkers van het ECC om de permanente tentoonstelling rond de 'Geschiedenis van de Belgische cartoon' concreet vorm te geven. De werkgroep kwam in 2016 een eerste keer samen en zal zijn werking verderzetten in 2017.

3.2. Lancering 21ste Euro-kartoenale

In de zomer van 2016 werd de oproep gelanceerd om deel te nemen aan de tweejaarlijkse cartoonwedstrijd 'Euro-kartoenale Kruishoutem'. De inschrijvingen liepen tot begin 2017 en de openingsplechtigheid is gepland voor april 2017. De 21ste editie kreeg als thema 'De Ziel' mee en mocht hiervoor rekenen op het partnerschap van demens.nu en het Willemsfonds. Nieuw dit jaar is dat de cartoonisten hun werken volledig digitaal via een specifiek webplatform kunnen uploaden.

3.3. Krokuskriebels Gezinsbond

Ook in 2016 nam het ECC opnieuw deel aan Krokuskriebels. Samen met de Gezinsbond van Kruishoutem konden kinderen met hun (groot)ouders tijdens de krokusvakantie op ontdekkingstocht in de wondere wereld van de cartoon.

3.4. Eindejaarsevent

Het ECC sluit het werkingsjaar traditioneel af met een eindejaarsevent. Canary Pete verzorgde dit jaar de bijhorende cartoonconference, een overzicht van zijn beste cartoons van het jaar, overgoten met een sausje van commentaar.

3.5. Pannenkoekenfestijn en Ontbijtbuffet voor Moederdag

Rond lichtmis worden er in het ECC pannenkoeken geserveerd voor jong en oud en op moederdag worden de mama's verwend met een uitgebreid ontbijtbuffet. Kwestie van inkomsten te genereren voor het gratis toegankelijk maken van onze tentoonstellingen.

3.6. Barbecue voor cartoonisten

Omdat het ECC niet alleen een huis van de cartoon wil zijn, maar ook een thuis voor cartoonisten werd voor het eerst een barbecue georganiseerd voor Belgische cartoonisten. De eerste editie was alvast geslaagd.

3.7. Huiscartoonist

Elk jaar neemt het ECC een nieuwe cartoonist in huis. De cartoonist wordt hiermee in de picture geplaatst en tegelijk verzorgt hij alle afbeeldingen voor de activiteiten. Dit jaar was de huiscartoonist Tony Houbrechts.

4. Communicatie

In 2016 kreeg het ECC een gloednieuwe website met héél wat meer mogelijkheden om in interactie te gaan met onze bezoekers. Een project dat héél wat tijd in beslag genomen heeft het voorbije jaar.

4.1. Website

De website was na 10 jaar online te zijn aan een totale make-over toe. Zoals voordien wordt de nadruk vooral gelegd op het informatieve aspect van de website: info over de tentoonstellingen, de Euro-kartoenale, cartoonwedstrijden van over de ganse wereld. Maar ook voor cartoons werd plaats voorzien door de introductie van webexpo's en meer mogelijkheden voor afbeeldingen bij de aankondigingen. De afzonderlijke blog van het ECC werd in de website geïntegreerd en de webshop werd toegankelijker gemaakt.

Bovendien is het een stuk gemakkelijker geworden om met het ECC in interactie te gaan, door nieuwe formulieren, inschrijvingsmodules en sociale media plugs. Het neusje van de zalm is het registratieplatform voor cartoonisten, waarbij ze zich kunnen aanmelden voor participatie aan de Euro-kartoenale en zo hun gegevens zelf kunnen beheren.

4.2. Cartoontijdschrift Scherper

Het cartoontijdschrift Scherper ging zijn 10de jaargang in. De abonnees en Vrienden van het ECC kregen opnieuw 4 maal per jaar een nieuw nummer in de bus, met héél wat interviews met cartoonisten en achtergrondinformatie over cartoons.

4.3. Sociale media

Ook op sociale media blijft het cartooncentrum zeer actief: Facebook, Twitter, Instagram en Pinterest zijn de meeste gebruikte sociale media kanalen om de internationale cartoonwereld in verbinding te brengen met Kruishoutem. Facebook blijkt nog steeds het meest gebruikte kanaal. Naast de algemene Facebookpagina 'European Cartoon Centrum' dat voornamelijk aankondigingen stuurt, zijn het vooral de specifieke accounts van de ECC-medewerkers die voor de interactie zorgen met duizenden cartoonisten en cartoonliefhebbers van over de ganse wereld.

5. Dankjewel

Het ECC kan niet zonder de steun van héél wat mensen: de cartoonisten, Vrienden van het ECC, de sponsors en partners en uiteraard het kleine team van vrijwilligers dat heel wat uren vrije tijd in dit project stopt.

Partners en sponsors

De Provincie Oost-Vlaanderen, de Gemeente Kruishoutem, Bhotels, Mik, Tradelio, Emka, Fintro, Techno4, Hof van Vlaanderen, ...

Vrienden van het ECC

Die trouw onze werking steunen en naar al onze activiteiten komen. Hun financiële steun is onontbeerlijk, maar hun enthousiaste aanwezigheid maakt van elke vernissage een feest.

Cartoonisten

Zonder cartoonisten geen cartooncentrum. We zijn zo blij dat we telkens opnieuw een groot aantal Belgische cartoonisten in Kruishoutem mogen begroeten om het werk van hun collega's te zien en om gewoon wat bij te praten. We kunnen gerust spreken van een vriendenclubje.

ECC-team

Dominique, Evelyne, Fernand, Filip, Herman, Jan, Monique, Nicole, Paul, Rita, Ro, Rudy, Saskia, Sebastien en Veronique.

En een welgemeende dankjewel aan iedereen die ons occasioneel helpt ... op het eindejaarsevent, achter de schermen, in een werkgroep of gewoon door het aanbrengen van een goed idee.

